

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра фінансів і кредиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана економічного факультету

/Роман ГРЕШКО/

від «02» вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ФІНАНСИ»

обов'язкова

Освітньо-професійна програма:	Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність:	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань:	07 «Управління і адміністрування»
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Факультет:	економічний
Мова навчання:	українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінанси» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління і адміністрування», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 03.04.2023 року, протокол № 3, та введеної в дію наказом ректора № 118 від 03.04.2023 р.

Розробник: **Бак Наталія Андріївна**, доцент кафедри фінансів і кредиту, кандидат економічних наук, доцент

Викладач: **Бак Наталія Андріївна**, доцент кафедри фінансів і кредиту, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри фінансів і кредиту
Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року.

Завідувач кафедри Петро НІКІФОРОВ

Схвалено методичною радою економічного факультету
Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року.

Голова методичної ради економічного факультету Роман ГРЕШКО

1. Мета навчальної дисципліни - сформувати базові фундаментальні знання з фінансів, зрозуміти та засвоїти закономірності їх функціонування на макро-, мезо- і мікрорівні як теоретичної основи фахових рішень у сфері фінансово-господарської діяльності економічних агентів, а також фінансової політики та розвитку фінансової системи країни.

2. Пререквізити. Навчальні дисципліни, обов'язкові для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Фінанси», - це «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Вступ у спеціальність», «Гроші і кредит». Вивчення дисципліни «Фінанси» - це основа для засвоєння інших обов'язкових дисциплін, зокрема «Фінанси домогосподарств», «Фінанси підприємств», «Податкова система», «Бюджетна система», «Страховання», «Фінансовий ринок», а також для виконання курсової роботи.

3. Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни «Фінанси» сприяє формуванню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи та страхування або в процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні та фахові компетентності:

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій.

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових і національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань і постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових і національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

- ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем і способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
- ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
- ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз і синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
- ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях і професійному спілкуванні.
- ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
- ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ПР23. Визначати досягнення та ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань.

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	II	III	5	150	30	45	-	-	75	-	залік
	II	IV	5	150	30	45	-	-	75	-	іспит
Заочна	II	III	5	150	8	8	-	-	134	-	залік
	II	IV	5	150	8	8	-	-	134	-	іспит

4.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Фінанси - I												
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Основи теорії фінансів											
Тема 1. Становлення та розвиток фінансової науки Мета: розуміти зміст фінансової науки як складової системи фінансових знань; знати історичні аспекти розвитку фінансової науки, еволюцію української фінансової думки, сучасні тенденції розвитку фінансової науки	14	4	4	-	-	6	14	-	1	-	-	13
Тема 2. Фінанси як предмет фінансової науки Мета: розуміти місце фінансів у системі суспільних відносин, дискусійні аспекти їх суті та функцій; характеризувати взаємозв'язок фінансів з іншими розподільними категоріями	11	2	2	-	-	7	11	-	1	-	-	10
Тема 3. Фінансові ресурси Мета: розуміти зміст фінансових ресурсів, їх склад; знати джерела	11	2	3	-	-	6	12	1	-	-	-	11

фінансових ресурсів, напрямки та форми їх використання; характеризувати резерви як складову фінансових ресурсів держави												
Тема 4. Фінансова система держави Мета: розуміти зміст фінансової системи; знати принципи її побудови, склад; характеризувати компоненти фінансової системи; усвідомлювати вплив фінансової системи на розвиток національної економіки	14	2	4	-	-	8	12	1	1	-	-	10
Тема 5. Фінансова політика Мета: розуміти зміст фінансової політики як складової економічної політики, її завдання та принципи реалізації; знати типи та види фінансової політики; характеризувати її складові та напрямки; розкрити пріоритети фінансової політики України на сучасному етапі соціально-економічного розвитку держави	11	2	4	-	-	5	12	1	1	-	-	10
Тема 6. Фінансовий механізм Мета: розуміти зміст фінансового механізму, його зміст і призначення; характеризувати складові елементи фінансового механізму; знати роль фінансового механізму та напрямки її посилення	12	2	4	-	-	6	12	1	-	-	-	11
Разом за змістовим модулем 1	73	14	21	-	-	38	73	4	4	-	-	65
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Фінансовий менеджмент і фінанси суб'єктів мікроекономіки											
Тема 7. Фінансовий менеджмент Мета: розуміти зміст фінансового менеджменту, його мету й завдання; знати принципи та функції фінансового менеджменту; розрізняти його стратегію й тактику; характеризувати механізм реалізації фінансового менеджменту	16	4	4	-	-	8	16	1	-	-	-	15
Тема 8. Управління державними фінансами Мета: розуміти зміст, функціональні елементи та принципи управління державними фінансами; характеризувати діяльність його суб'єктів в Україні; знати напрями розвитку системи управління державними фінансами в Україні	11	2	4	-	-	5	11	-	1	-	-	10

Тема 9. Фінансове планування та прогнозування Мета: розуміти зміст фінансового планування як функції фінансового менеджменту; знати засади організації фінансового планування та прогнозування; характеризувати систему фінансових планів, їх взаємозв'язок	12	2	4	-	-	6	12	1	1	-	-	10
Тема 10. Фінансовий контроль Мета: розуміти зміст фінансового контролю як функції фінансового менеджменту; знати систему його організації в Україні; характеризувати аудит як різновид фінансового контролю	13	2	4	-	-	7	13	-	1	-	-	12
Тема 11. Фінанси суб'єктів господарювання Мета: розуміти суть і функції фінансів суб'єктів господарювання; знати фактори впливу на їх організацію; характеризувати грошові потоки і фінансові ресурси суб'єктів господарювання, порядок формування, розподілу та використання їхнього прибутку, механізм формування основного та оборотного капіталу; характеризувати поняття фінансового стану суб'єкта господарювання та системи показників його оцінки	14	4	4	-	-	6	14	1	1	-	-	12
Тема 12. Фінанси домогосподарств Мета: розуміти зміст фінансів домогосподарств, їхніх фінансових ресурсів, бюджету, заощаджень; знати напрямки розвитку особистих фінансів у сучасних умовах; усвідомлювати необхідність інвестування в людський капітал як основи поліпшення якості життя	11	2	4	-	-	5	11	1	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	77	16	24	-	-	37	77	4	4	-	-	69
Усього годин за «Фінанси – І»	150	30	45	-	-	75	150	8	8	-	-	134
Фінанси - II												
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 3. Державні фінанси											
Тема 13. Податки та податкова система України Мета: розуміти суть і функції податків; знати елементи механізму оподаткування, класифікацію податків; розуміти зміст податкової системи країни та принципів її побудови; характеризувати основні	17	4	6	-	-	7	17	1	1	-	-	15

критерії та принципи ведення податкової політики держави; розкрити проблематику розвитку податкової системи України												
Тема 14. Державний бюджет і бюджетна система України Мета: розуміти суть державного бюджету, його роль у соціально-економічних процесах, зміст бюджетної політики та механізму її реалізації; характеризувати надходження державного бюджету, джерела та методи їх формування, витрати бюджету, механізм бюджетного фінансування; знати засади функціонування бюджетної системи України, бюджетного процесу та його особливості в Україні	17	4	6	-	-	7	17	1	1	-	-	15
Тема 15. Бюджетний дефіцит Мета: розуміти зміст дефіциту як результату балансування державного бюджету, його причини; характеризувати види бюджетного дефіциту; усвідомлювати його соціально-економічні наслідки; знати засади фінансування та напрямки обмеження й скорочення бюджетного дефіциту	13	2	3	-	-	8	13	1	-	-	-	12
Тема 16. Державний кредит Мета: розуміти суть державного кредиту, його об'єктивну необхідність; характеризувати державну позику, державний борг, його види та боргову політику держави; знати засади управління державним боргом	13	2	3	-	-	8	13	1	-	-	-	12
Тема 17. Державні цільові фонди Мета: розуміти суть і необхідність державних цільових фондів; знати їх класифікацію і джерела формування; характеризувати Пенсійний фонд України та інші фонди соціального страхування	13	2	4	-	-	7	13	-	1	-	-	12
Тема 18. Місцеві фінанси Мета: розуміти суть і призначення місцевих фінансів; характеризувати їх складові, зокрема місцеві бюджети, їхні надходження та витрати; знати місце міжбюджетних відносин у фінансовому забезпеченні діяльності органів місцевого самоврядування; усвідомлювати вагомість фінансової автономії	13	2	4	-	-	7	13	-	1	-	-	12

органів місцевого самоврядування												
Разом за змістовим модулем 3	86	16	26	-	-	44	86	4	4	-	-	78
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 4. Фінансовий ринок і міжнародні фінанси											
Тема 19. Фінансовий ринок Мета: розуміти суть і функції фінансового ринку, його роль у розвитку економічних процесів; характеризувати види фінансових ринків, їхній об'єкт, інструменти та суб'єктів; знати основні засади організації та регулювання фінансового ринку	17	4	4	-	-	9	17	1	1	-	-	15
Тема 20. Страхування та страховий ринок Мета: розуміти економічно-правову природу категорії "страхування"; характеризувати форми та галузі страхування; знати базові фінансові аспекти діяльності страховиків; розкрити особливості розвитку страхового ринку в Україні	15	2	5	-	-	8	15	1	1	-	-	13
Тема 21. Міжнародні фінанси Мета: розуміти зміст міжнародних фінансів, світового фінансового ринку, міжнародних розрахунків; знати фактори їх розвитку; характеризувати фінансові аспекти діяльності міжнародних організацій	17	4	5	-	-	8	17	1	1	-	-	15
Тема 22. Фінансова безпека держави Мета: розуміти зміст і базові елементи фінансової безпеки держави; характеризувати її підсистеми та механізм забезпечення; знати фіскальні правила стабілізації державних фінансів	15	4	5	-	-	6	15	1	1	-	-	13
Разом за змістовим модулем 4	64	14	19	-	-	31	64	4	4	-	-	56
Усього годин за «Фінанси–II»	150	30	45	-	-	75	150	8	8	-	-	134
Разом годин	300	60	60	-	-	180	300	16	16	-	-	268

4.3. Тематика практичних занять

№ п/п	Назва теми (завдання)	Кількість годин	
		денна ф.н.	заочна ф.н.
1	Становлення та розвиток фінансової науки 1. Наука про фінанси, її предмет та методи. Міждисциплінарний характер курсу "Фінанси". 2. Історичні передумови виникнення фінансової науки та її роль у суспільстві. 3. Суть та структура фінансової науки. 4. Зміст системи фінансових наукових знань та інструментарій фінансової науки. 5. Розвиток фінансової науки у XV-XXI ст.	6	13

2	Фінанси як предмет фінансової науки 1. Фінанси як економічна категорія. Їх місце в системі економічних відносин суспільства. 2. Сутність фінансів, їх зміст та форма 3. Об'єктивна необхідність фінансів. 4. Дискусійні аспекти визначення суті фінансів. 5. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями. 6. Функції фінансів як виявлення їх суті. Взаємозв'язок функцій фінансів. 7. Дискусійні аспекти визначення функцій фінансів.	7	10
3	Фінансові ресурси 1. Фінансові ресурси як складова частина грошових потоків, їх суть та значення. 2. ВВП як основне джерело фінансових ресурсів. 3. Розподіл фінансових ресурсів за рівнями та цільовими призначеннями. 4. Фінансові ресурси: джерела формування, напрями та форми використання. 5. Склад та особливості централізованих і децентралізованих фінансових ресурсів.	6	11
4	Фінансова система держави 1. Поняття фінансової системи. Фінансова система країни та принципи її побудови. 2. Дискусійні аспекти складу та структури фінансової системи України. 3. Сфери та ланки фінансової системи України, їх характеристика. 4. Інституційно-функціональна структура фінансової системи України. 5. Правові та організаційні основи фінансової системи. 6. Вплив фінансової системи на темпи та пропорції розвитку економіки.	8	10
5	Фінансова політика 1. Фінансова політика як складова частина економічної політики держави, її напрями. 2. Завдання і принципи фінансової політики. 3. Типи та види фінансової політики держави. 4. Суть фінансової стратегії й тактики 5. Державна фінансова політика, характеристика її складових. 6. Фінансова політика України на різних історичних етапах розвитку держави. 7. Пріоритети фінансової політики України на сучасному етапі соціально-економічного розвитку держави. 8. Проблеми фінансової політики України та можливі варіанти їх подолання в сучасних умовах розвитку економіки.	5	10
6	Фінансовий механізм 1. Суть фінансового механізму та його роль у реалізації фінансової політики. 2. Структура та значення фінансового механізму. 3. Фінансове право і фінансова політика, їх взаємозалежність. Формування фінансового права в Україні. 4. Планування, оперативне управління, контроль і право як організаційні форми фінансового механізму 5. Використання фінансового механізму для активізації економічного зростання й підвищення суспільного добробуту.	6	11
7	Фінансовий менеджмент 1. Фінансовий менеджмент, його місце в управлінні підприємством. 2. Фінансові рішення, їх розробка, прийняття та реалізація. 3. Мета й основні завдання фінансового менеджменту. 4. Стратегія і тактика фінансового менеджменту. 5. Принципи і функції фінансового менеджменту, їх характеристика. 6. Механізм фінансового менеджменту, його суть і складові.	8	15
8	Управління державними фінансами 1. Правові й організаційні засади державних фінансів. 2. Управління державними фінансами в системі управління національною економікою: суть та принципи. 3. Організація управління державними фінансами в Україні.	5	10

	4. Державні фінансові органи в Україні та їх основні функції.		
9	Фінансове планування та прогнозування 1. Фінансове планування та прогнозування, їх суть, необхідність, значення. 2. Система фінансових прогнозів і планів, їх загальна характеристика. 3. Фінансове прогнозування та планування на підприємстві, їх зміст, мета та завдання. 4. Методи та етапи фінансового прогнозування та планування. 5. Зведене фінансове планування.	6	10
10	Фінансовий контроль 1. Необхідність, суть, завдання та принципи фінансового контролю. 2. Організація фінансового контролю в Україні. 3. Органи фінансового контролю в Україні, їх функції, права та обов'язки. 4. Класифікація фінансового контролю. 5. Аудит, його суть, принципи організації, сфера застосування і значення. 6. Організація аудиторської діяльності в Україні, її перспективи.	7	12
11	Фінанси суб'єктів господарювання 1. Суть і функції фінансів суб'єктів господарювання. 2. Характеристика фінансових відносин, що складають зміст фінансів господарських одиниць; їх розвиток в умовах переходу до ринку. 3. Вплив галузевих особливостей, форми власності, методів господарювання на організацію фінансів суб'єктів господарювання. 4. Характеристика грошових потоків підприємства. 5. Грошові надходження підприємств, їх склад та економічна характеристика. 6. Порядок формування, розподілу та використання прибутку суб'єкта господарювання. 7. Склад, джерела утворення та характеристика грошових фондів суб'єктів господарювання. 8. Фінансові ресурси господарської одиниці, що діє на комерційних засадах, джерела їх формування. 9. Джерела формування та напрями використання фінансових ресурсів установ і організацій, які перебувають на кошторисному фінансуванні, в умовах ринкової економіки. 10. Майно підприємства. Статутний капітал суб'єкта господарювання і порядок його формування. 11. Суть, класифікація та джерела формування основного капіталу суб'єктів господарювання. 12. Показники стану та ефективності використання основного капіталу. 13. Роль фінансів у забезпеченні простого і розширеного відтворення основного капіталу в умовах розвитку ринкових відносин. 14. Оборотний капітал господарських одиниць: суть, класифікація та джерела формування. 15. Показники стану та ефективності використання оборотного капіталу підприємства, їх місце в аналізі фінансового стану суб'єктів господарювання 16. Поняття фінансового стану суб'єкта господарювання та система показників його оцінки. 17. Взаємозалежність стану фінансів держави і фінансів суб'єктів господарювання.	6	12
12	Фінанси домогосподарств 1. Домогосподарство як інституційна економічна одиниця та суб'єкт фінансових відносин. 2. Теоретичні основи фінансів домогосподарств. 3. Бюджет домогосподарства, його структура. Сукупні ресурси і сукупні витрати домогосподарства. 4. Заощадження домогосподарств, їх класифікація, мотиви та чинники. 5. Особисті фінанси, їх розвиток в умовах ринку.	5	10
13	Податки та податкова система України 1. Економічна суть і значення податку як інструменту формування доходів держави. Функції податків.	7	15

	2. Характеристика елементів системи оподаткування та їх призначення. 3. Суть податкової системи країни, наукові засади її побудови. 4. Податкова політика держави: основні критерії і принципи ведення. 5. Податкова політика і податкова система України на сучасному етапі розвитку держави.		
14	Державний бюджет і бюджетна система України 1. Державний бюджет як економічна категорія, його функції. Місце і значення державного бюджету в системі фінансових відносин. 2. Бюджетна політика як напрям фінансової політики держави, її інструменти, критерії результативності. 3. Роль державного бюджету у вирішенні економічних та соціальних проблем розвитку в Україні. 4. Доходи Державного бюджету України, їх склад, структура і класифікація. 5. Методи та фінансові інструменти акумулювання державних доходів. 6. Поняття про видатки державного бюджету, принципи їх організації. Класифікація та методи фінансування видатків державного бюджету. 7. Бюджетне фінансування: зміст, принципи, механізм здійснення. 8. Склад, структура і динаміка доходів та видатків Державного бюджету України. 9. Бюджетна система України, її структура та характеристика ланок. 10. Принципи організації бюджетної системи України. 11. Бюджетний процес: суть, етапи, учасники. Особливості бюджетного процесу в Україні.	7	15
15	Бюджетний дефіцит 1. Дефіцит як результат балансування державного бюджету, його причини. 2. Класифікація бюджетного дефіциту. 3. Економічні наслідки бюджетного дефіциту. 4. Соціальні наслідки бюджетного дефіциту. 5. Фінансування бюджетного дефіциту: поняття та методи. 6. Джерела фінансування бюджетного дефіциту, їх класифікація. 7. Методи обмеження та напрямки скорочення бюджетного дефіциту. 8. Квazифіскальна діяльність органів державної влади: зміст, види операцій, їх характеристика.	8	12
16	Державний кредит 1. Суть державного кредиту. Об'єктивна необхідність, доцільність і можливість існування державного кредиту. 2. Види державного кредиту, їх характеристика. 3. Державна позика як основна в умовах ринку форма реалізації державного кредиту. 4. Класифікація та характеристика державних цінних паперів. 5. Державний борг як результат функціонування державного кредиту. Організація системи управління державним боргом країни. Заходи для досягнення ефективності державного кредиту. 6. Стан державного кредиту на сучасному етапі економічного розвитку України.	8	12
17	Державні цільові фонди 1. Державні цільові фонди: суть, необхідність, призначення та роль у формуванні доходів держави. 2. Характеристика надходжень і витрат Пенсійного фонду України. 3. Характеристика надходжень і витрат Фонду соціального страхування 4. Характеристика надходжень і витрат фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.	7	12
18	Місцеві фінанси 1. Поняття та склад місцевих фінансів, їхня роль в умовах ринкової економіки. 2. Особливості організації фінансів комунальних підприємств 3. Характеристика доходів і видатків місцевих бюджетів України.	7	12

	4. Механізм регулювання міжбюджетних відносин в Україні. Проблеми організації міжбюджетних відносин в Україні та можливі напрями їх вирішення. 5. Бюджетна децентралізація: зміст, мета та інструменти реалізації.		
19	Фінансовий ринок 1. Фінансовий ринок: необхідність, суть, місце в системі ринків, склад. 2. Суб'єкти та об'єкти фінансового ринку, їх класифікація. 3. Державно-правове та інституційно-правове регулювання фінансового ринку, його особливості в Україні. 4. Принципи організації централізованого фінансового ринку. 5. Ринок цінних паперів як складова фінансового ринку. Засади його організації в Україні. 6. Цінні папери: класифікація, види, взаємозв'язок між ними. 7. Стан і перспективи розвитку національного фінансового ринку в Україні.	9	15
20	Страховання та страховий ринок 1. Ознаки та економічна природа категорії "страхування". Значення страхування для розвитку національної економіки та підвищення матеріального добробуту громадян. 2. Класифікація галузей, форм і видів страхування, їх загальна характеристика. 3. Організація та фінансовий аспект діяльності страхових товариств. 4. Стан і проблеми розвитку страхового ринку в Україні.	8	13
21	Міжнародні фінанси 1. Міжнародні фінанси як підсистема фінансових і міжнародних економічних відносин. 2. Міжнародні фінансові потоки як форма прояву міжнародних фінансів, їх склад і канали руху. 3. Види та організація міжнародних розрахунків. 4. Суть і організаційні засади світового фінансового ринку. Світові фінансові центри, їх характеристика. 5. Сегменти світового фінансового ринку, їх характеристика. Проблеми входження України до світового фінансового ринку. 6. Міжнародні фінансові інститути, загальна характеристика організації їх діяльності. 7. Фінансові аспекти діяльності міжнародних організацій.	8	15
22	Фінансова безпека держави 1. Поняття та базові елементи економічної безпеки держави. 2. Суть фінансової безпеки як складової економічної безпеки держави. 3. Підсистеми фінансової безпеки держави, їх характеристика. 4. Структурні компоненти та рівні фінансової безпеки держави, їх характеристика. 5. Механізм забезпечення фінансової безпеки держави. 6. Індикатори стану фінансової безпеки України. 7. Сучасна фінансова криза в Україні: суть, причини, напрямки подолання	6	13

4.4. Самостійна робота студента (ІНДЗ)

Самостійна робота здобувачів з дисципліни «Фінанси» направлена на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає наступні види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносилися на самостійне вивчення, а також виконання дослідницького завдання по кожному змістовому модулю. Зміст завдання полягає в необхідності підготувати одну презентацію-відповідь на обране питання з наведеного нижче переліку (разом чотири презентації протягом двох семестрів вивчення дисципліни). За кожную презентацію, в якій викладено обґрунтовану думку, здобувач може отримати 5 балів. Кількість балів, в яку оцінено виконання дослідницького завдання, може бути зменшена за наступні недоліки: неповна відповідь, порушення логіки викладу матеріалу, недостатня аргументація, обмежене використання довідкових джерел, недбале оформлення. В цілому результати самостійної роботи здобувача оцінюються викладачем на практичних заняттях.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна ф.н.	заочна ф.н.
1	Тема: Становлення та розвиток фінансової науки 1. Ретроспектива української фінансової думки: видатні представники й наукові школи. 2. Українська фінансова думка як складова сучасної фінансової науки.	6	13
2	Тема: Фінанси як предмет фінансової науки 1. Фінанси як об'єктивна економічна категорія. 2. Функції фінансів. 3. Фінансові категорії, їх суть і загальна характеристика.	7	10
3	Тема: Фінансові ресурси 1. Централізовані та децентралізовані фінансові ресурси, їх склад і характеристика. 2. Інвестиційні ресурси Української держави: проблеми формування та використання.	6	11
4	Тема: Фінансова система держави 1. Фінансова система України та основні напрямки її розвитку в сучасних умовах. 2. Напрями перебудови фінансових відносин у сучасних умовах.	8	10
5	Тема: Фінансова політика 1. Роль фінансів у створенні та функціонуванні територій пріоритетного розвитку в Україні та за кордоном. 2. Фінансове забезпечення підготовки кадрів для національної економіки України. 3. Сучасні пріоритети фінансової політики Українського уряду.	5	10
6	Тема: Фінансовий механізм 1. Фінансові важелі управління економічним розвитком та їх роль в сучасних умовах. 2. Дієвість фінансового механізму забезпечення розвитку Української держави.	6	11
7	Тема: Фінансовий менеджмент 1. Суть і місце фінансового менеджменту в управлінні фінансами суб'єктів господарювання. 2. Особливості фінансового менеджменту на підприємствах різних форм власності.	8	15
8	Тема: Управління державними фінансами 1. Управління централізованими фінансовими ресурсами в умовах воєнного стану та напрямки його вдосконалення. 2. Особливості виконання функціональних завдань органами управління державними фінансами в кризових умовах.	5	10
9	Тема: Фінансове планування та прогнозування 1. Напрямки розвитку фінансового планування в умовах реформування фінансового механізму. 2. Особливості фінансового прогнозування на макро-, мезо- і мікрорівні економічної системи країни.	6	10
10	Тема: Фінансовий контроль 1. Інститути фінансового контролю в Україні та взаємозв'язок між ними. 2. Фінансовий аудит: проблеми розвитку та напрями вдосконалення аудиторської діяльності в Україні.	7	12
11	Тема: Фінанси суб'єктів господарювання 1. Децентралізовані фінансові ресурси, їх склад і джерела формування в умовах ринкової економіки. 2. Взаємовідносини підприємств з бюджетом та їх вплив на формування децентралізованих фінансових ресурсів. 3. Роль фінансів у формуванні і використанні оборотного капіталу суб'єктів господарювання. 4. Фінансові аспекти створення, реформування і ліквідації суб'єктів підприємницької діяльності.	6	12

	5. Фінансові аспекти розвитку малого бізнесу в Україні. 6. Фінансові аспекти розвитку підприємств з іноземним капіталом в Україні. 7. Фінансові аспекти розвитку оренди та лізингу в Україні. 8. Фінансові аспекти розвитку акціонерних товариств в Україні.		
12	Тема: Фінанси домогосподарств 1. Перспективи активізації джерел фінансового забезпечення домогосподарств в Україні. 2. Роль фінансових ресурсів домогосподарств у кризових умовах розвитку країни.	5	10
13	Тема: Податки та податкова система України 1. Проблеми розвитку податкової системи і податкової політики України на сучасному етапі. 2. Теоретичні та практичні аспекти функціонування податку на додану вартість в Україні. 3. Непряме оподаткування, його роль у формуванні доходів державного бюджету України. 4. Механізм оподаткування доходів і майна фізичних осіб, основні напрями його розвитку. 5. Механізм оподаткування прибутку підприємств і перспективи його вдосконалення. 6. Державна податкова служба України та її роль в адмініструванні обов'язкових бюджетних платежів.	7	15
14	Тема: Державний бюджет і бюджетна система України 1. Бюджетна система України, проблеми її розвитку. 2. Роль державного бюджету в реалізації програми відбудови та розвитку економіки України. 3. Планування та виконання бюджетів в умовах трансформації економічної системи України. 4. Бюджетне планування та можливості вдосконалення його механізму в сучасних умовах. 5. Особливості бюджетної політики Української держави в умовах ринкових перетворень. 6. Роль державного бюджету в забезпеченні соціального захисту населення України в сучасних умовах.	7	15
15	Тема: Бюджетний дефіцит 1. Економічні та соціальні наслідки бюджетного дефіциту в Україні. 2. Особливості механізму покриття бюджетного дефіциту в кризових умовах розвитку держави.	8	12
16	Тема: Державний кредит 1. Державні позики як основна форма державного кредиту в Україні. 2. Внутрішні та зовнішні запозичення в Україні: реалії та перспективи. 3. Управління державним боргом України та основні напрями його вдосконалення.	8	12
17	Тема: Державні цільові фонди 1. Роль державних цільових фондів в економічному та соціальному розвитку суспільства. 2. Державне соціальне страхування: необхідність і можливості в сучасних умовах.	7	12
18	Тема: Місцеві фінанси 1. Місцеві фінанси в системі фінансових відносин суспільства, необхідність і можливості підвищення їхньої ролі. 2. Проблеми розширення бюджетних прав органів місцевого самоврядування в умовах розбудови Української держави. 3. Роль місцевих бюджетів у соціально-економічному розвитку адміністративно-територіальних одиниць. 4. Фінанси комунальних підприємств та організацій: особливості організації. 5. Проблеми розвитку міжбюджетних відносин в Україні на етапі демократичних перетворень у суспільстві.	7	12

19	Тема: Фінансовий ринок 1. Суть фінансового ринку та його роль у мобілізації і розподілі фінансових ресурсів. 2. Фондова біржа та її роль у розвитку фінансового ринку в Україні. 3. Держава як учасник фінансового ринку в Україні. 4. Проблеми та перспективи розвитку фінансового ринку в Україні.	9	15
20	Тема: Страхування та страховий ринок 1. Страховий ринок, його суть і роль у формуванні та розподілі страхових фондів. 2. Фінансові ресурси страховиків: джерела формування та пріоритети у використанні. 3. Держава як суб'єкт страхового ринку України. 4. Необхідність та проблеми запровадження медичного страхування в Україні.	8	13
21	Тема: Міжнародні фінанси 1. Особливості фінансів зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання. 2. Стан і проблеми залучення іноземного капіталу в Україну. 3. Україна як суб'єкт міжнародних потоків фінансових ресурсів. 4. Міжнародні фінансові центри та їхній вплив на розвиток економіки України. 5. Проблеми і тенденції співпраці України з міжнародними фінансовими інституціями. 6. Фінанси Європейського співтовариства, особливості організації.	8	15
22	Тема: Фінансова безпека держави 1. Напрямки посилення фінансової безпеки України в кризових умовах. 2. Оцінка рівня фінансової безпеки України за окремими її складовими.	6	13

5. Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо);
- наочні методи (презентація результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали тощо);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, законодавчо-нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, web-конференції, вебіари тощо);
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Форми та методи оцінювання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- глосарій;
- розрахункові роботи;
- презентація і захист результатів виконаних завдань і досліджень;
- аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті;
- виступи на наукових заходах;
- підсумковий контроль – залік;
- підсумковий контроль – екзамен.

6. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення

дедлайну). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді тощо).

Академічна доброчесність. Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

Відвідування занять. Відвідування занять - обов'язкова умова виконання навчального плану дисципліни. За відсутності здобувача на практичному занятті він втрачає можливість отримати бали як результат його оцінювання по конкретній темі. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку, екзамену).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
відмінно	A (90 – 100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Оцінка передбачає такі знання та вміння:

Оцінка	Знання	Вміння
Здобувач:		
відмінно A (90 – 100)	- має всебічні та глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни; - засвоїв знання щодо теоретичних засад функціонування фінансової системи, її окремих сфер і ланок; - глибоко розуміє основну літературу та сучасні публікації з проблематики фінансів макро-, мезо-, мікрорівнів	- вміє використовувати додаткову літературу, грамотно викладати програмний матеріал; - дає вичерпні, повні, грамотні відповіді на програмні запитання; - демонструє навички творчого мислення

добре В (80-89)	- показав повні знання навчального матеріалу за програмою курсу, здатний до їхнього поповнення та оновлення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності; - опрацював основну літературу, ознайомився з додатковою літературою, рекомендовану програмою	вміє використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання
добре С (70-79)	- показав достатні знання навчального матеріалу за програмою курсу, має здатність до їхнього поглиблення в процесі подальшого навчання та практичної діяльності; - опрацював основну літературу, рекомендовану програмою	здатний використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання
задовільно D (60-69)	- має достатні знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання й наступної роботи за спеціальністю; - ознайомився з основною літературою, яка рекомендована програмою	- допускає неточності при розв'язанні тестів; - не повною мірою здатний пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями
задовільно E (50-59)	- має знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, який дозволяє подальше навчання; - ознайомився з основною літературою, яка рекомендована програмою.	- допускає упущення, неточності та помилки при розв'язанні тестів; - не може пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями
незадовільно з можливістю перескладання FX (35-49)	- не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни; - допускає грубі помилки у відповідях; - має недостатній рівень знань для самостійного оволодіння програмним матеріалом без додаткової підготовки	показує невміння орієнтуватися в основній літературі і законодавчо-нормативних документах.
незадовільно з обов'язковим повторним курсом F (1-34)	- не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни; - допускає неприпустимі помилки у відповідях; - має рівень знань, який не дозволяє самостійно оволодіти програмним матеріалом і вимагає додаткового прослуховування навчальної дисципліни	не вміє орієнтуватися в основній літературі і законодавчо-нормативних документах.

Максимальна кількість балів складає: за перший і другий модулі – по 30 балів (разом – 60 балів); третій модуль – 35 балів, четвертий модуль – 25 балів.

З навчальної дисципліни «Фінанси» проводиться семестровий залік і екзамен в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Залік проходить у формі усного спілкування лектора зі здобувачем по питаннях тем, які були опрацьовані під час аудиторних занять.

Екзаменаційний білет містить 4 завдання: теоретичні питання з дисципліни, тестові завдання двох видів, глосарій.

У 40 балів, що можливо отримати на екзамені, входить: 2 теоретичних питання (по 11 балів), 5 тестів «правильно-неправильно» - по 1 балу (сумарно 5), 5 тестів - по 1 балу (сумарно 5) та визначення 4 термінів - по 2 бали (сумарно 8 балів).

По 11 балів ставиться за повне розкриття теоретичних питань у першому завданні. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання. Аналогічно виставляються бали по другому питанню.

Після підготовки студентами тез відповіді та розв'язання тестів відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього студентів можуть бути задані додаткові питання.

Також екзамен може бути проведений у письмовій формі.

7. Рекомендована література

7.1. Фахова (основна)

1. Бак Н.А. Фінанси : метод. реком. до самост. роботи. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 84 с. URL : <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6715>
2. Бак Н.А. Фінанси : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. 352 с.
3. Бак Н.А. Фінанси. *Фінанси, банківська справа та страхування. Грошовий обіг і публічні фінанси* : підручник для бакалаврів / за ред. проф. П.О. Нікіфорова, доц. Н.А. Бак. Чернівці, 2019. С. 122-197.
4. Бак Н.А. Фінанси. *Фінанси та фінансове посередництво* : підручник. У 3-х тт. Том 1 / за ред. П.О. Нікіфорова, Н.А. Бак. Чернівці : Чернівець нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. С. 182-291.
5. Фінанси. Бюджет. Податки: національна та міжнародна термінологія: У 3-х т. / Ін-т світ. екон. і міжнар. відносин НАНУ, ДННУ «Акад. фін. управління»; за ред. Т.І. Єфименко. Київ, 2010.
6. Фінанси : підручник / за ред.. І.О. Лютого. Київ : Ліра-К, 2017. 720 с.
7. Фінанси : підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. Київ : Знання, 2008. 611 с.
8. Фінанси. Частина I : збірник тестових завдань. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 112 с. URL : <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9703>
9. Фінанси. Частина II : збірник тестових завдань. Чернівці. Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 100 с. URL : <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9704>
10. Юрій С.І. Фінансова думка України. Хрестоматія / автори-упорядники: С.І. Юрій, С.В. Львовичкін, В.М. Федосов, П.І. Юхименко; авт. передм. П.М Леоненко; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. В.М. Федосова. Київ : Кондор; Тернопіль: Економічна думка, 2010. У 3 т.
11. Юхименко П.І., Федосов В.М., Лазебник Л.Л. та ін. Теорія фінансів : підручник / за ред. проф. В.М. Федосова, С.І. Юрія. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 576 с.

7.2. Допоміжна

1. Андрущенко В.Л., Тучак Т.В. Податкова держава : монографія. Київ : Алерта, 2016. 304 с.
2. Андрущенко В.Л. Фінансова думка Заходу в ХХ столітті: Теоретична концептуалізація і наукова проблематика державних фінансів. Львів : Каменярь, 2000. 303 с.
3. Бюджетний кодекс України : Закон України від 21 черв. 2001 р. № 2542-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
4. Горин В.П. Фінансовий механізм забезпечення суспільного добробуту: теоретична концептуалізація та проблеми функціонування: моногр. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 516 с.
5. Гринчишин І.М. Добробут територіальної громади: фінансове забезпечення в умовах нової парадигми регіонального розвитку» / наук. ред. І.З. Сторонянська. Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», 2020. 380 с.
6. Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану : постанова Кабінету Міністрів України від 11 бер. 2022 р. № 252.
7. Європейська хартія місцевого самоврядування : міжнародний документ від 15 жовт. 1985 р.
8. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент. Київ : НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2022. 214 с.

9. Кізима Т.О. Фінанси домогосподарств: сучасна парадигма та доміанти розвитку. Київ : Знання, 2010. 431 с.
10. Луніна І.О. Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання. Київ: Ін-т екон. та прогноз. НАН України, 2020. 438 с.
11. Мискін Ю.І. Соціалізація бюджетної політики України : монографія. Київ : АГРАР МЕДІА ГРУП, 2019. 508 с.
12. Опарін В. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти) : монографія. Київ : КНЕУ, 2005. 240 с.
13. Патицька Х. Фінансово-економічний потенціал територіальних громад: механізми функціонування та активізації: монографія / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України». Львів, 2019. 209 с.
14. Проблеми та перспективи зміцнення стійкості фінансової системи України : аналіт. доп. / за наук. ред. Я.А. Жаліла. Київ : НІСД, 2021. 104 с.
15. Податковий кодекс України : Закон України 2 грудня 2010 року № 2755-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
16. Про випуск облігацій внутрішньої державної позики «Військові облігації» : постанова Кабінету Міністрів України від 25 лют. 2022 р. № 156.
17. Про відкритість використання публічних коштів : Закон України від 11 лют. 2015 р. № 183-VIII.
18. Про віртуальні активи : Закон України від 17 лют. 2022 р. № 2074-IX.
19. Про депозитарну систему України : Закон України від 6 лип. 2012 р. № 5178-VI.
20. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків : Закон України від 30 жовт. 1996 р. № 448/96-ВР.
21. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України від 5 жовт. 2000 р. № 2017-III.
22. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 9 лип. 2003 р. № 1058-IV.
23. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23 верес. 1999 р. № 1105-XIV.
24. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України від 2 бер. 2000 р. № 1533-III.
25. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 5 серп. 2020 р. № 695.
26. Про затвердження Методики оцінювання фіскальних ризиків : постанова Кабінету Міністрів України від 24 квіт. 2019 р. № 351.
27. Про затвердження переліку квазіфіскальних операцій і органів влади (управління), відповідальних за проведення оцінки можливого впливу таких операцій на показники бюджету : розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 серп. 2012 р. № 692-р.
28. Про затвердження Положення про Пенсійний фонд України : постанова Кабінету Міністрів України від 23 лип. 2014 р. № 218.
29. Про затвердження Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місцевим) боргом : постанова Кабінету Міністрів України від 1 серп. 2012 р. № 815.
30. Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень : постанова Кабінету Міністрів України від 16 лют. 2011 р. № 110.
31. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами : наказ Міністерства фінансів України від 24 груд. 2012 р. № 1407.
32. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів : наказ Міністерства фінансів України від 23 серп. 2012 р. № 938.
33. Про затвердження Порядку обслуговування коштів місцевих бюджетів у частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ в установах банківського державного сектору : постанова Кабінету Міністрів України від 14 трав. 2015 р. № 378.
34. Про затвердження Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів : постанова Кабінету Міністрів України від 15 груд. 2010 р. № 1132.

35. Про затвердження Порядку покриття тимчасових касових розривів загального фонду державного бюджету : постанова Кабінету Міністрів України від 31 бер. 2021 р. № 307.
36. Про затвердження Порядку покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів : постанова Кабінету Міністрів України від 29 груд. 2010 р. № 1204.
37. Про затвердження Порядку розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів на вкладних (депозитних) рахунках у банках : постанова Кабінету Міністрів України від 12 січ. 2011 р. № 6.
38. Про затвердження Порядку розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів шляхом придбання державних цінних паперів : постанова Кабінету Міністрів України від 23 трав. 2018 р. № 544.
39. Про затвердження пропорцій розподілу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : постанова Кабінету Міністрів України від 26 лист. 2014 р. № 675.
40. Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи : Закон України від 8 лип. 2011 р. № 3668-VI.
41. Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 26 черв. 1996 р. № 400/97-ВР.
42. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 8 лип. 2010 р. № 2464-VI.
43. Про критичну інфраструктуру : Закон України від 16 лист. 2021 р. № 1882-IX.
44. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР (розділи I, III).
45. Про національну безпеку України : Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2469-VIII (розділ II, стаття 35).
46. Про огляди витрат державного бюджету : наказ Міністерства фінансів України від 23 жовт. 2019 р. № 446.
47. Про особливості здійснення правочинів з державним, гарантованим державою боргом та місцевим боргом : Закон України від 19 трав. 2015 р. № 436-VIII.
48. Про особливості реалізації державної політики у сферах зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час воєнного стану та після його припинення або скасування : постанова Кабінету Міністрів України від 21 черв. 2022 р. № 735.
49. Про Раду з фінансової стабільності : Указ Президента України від 24 бер. 2015 р. № 170/2015.
50. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки : Закон України від 23 лют. 2006 р. № 3480-IV.
51. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року «Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року» : Указ Президента України від 11 серп. 2021 р. № 347/2021.
52. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 року «Про запровадження національної системи стійкості» : Указ Президента України від 27 вер. 2021 р. № 479/2021.
53. Про соціальні послуги : Закон України від 17 січ. 2019 р. № 2671-VIII.
54. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17 черв. 2014 р. № 1508-VIII.
55. Про страхування : Закон України від 7 бер. 1996 р. № 85/96-ВР.
56. Про схвалення Концепції забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 серп. 2012 р. № 569-р.
57. Про схвалення Концепції запровадження та розвитку ринку зелених облігацій в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лют. 2022 р. № 175-р
58. Про утворення Агентства з управління державним боргом : постанова Кабінету Міністрів України від 12 лют. 2020 р. № 127.
59. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14 груд. 2021 р. № 1953-IX.
60. Радіонов Ю.Д. Формування видатків бюджету : монографія. Київ : КНТЕУ, 2019. 616 с.

61. Ружицький І.Ю. Теоретико-концептуальні засади інституційного забезпечення економічної безпеки України : монографія. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 298 с.
62. Свірко С.В. Механізми державного управління бюджетною безпекою : монографія. Житомир : вид. О.О. Євенок, 2021. 436 с.
63. Соколовська А.М. Основи теорії податків : навч. посібник. Київ : 2010. 326 с.
64. Спасів Н.Я. Фінанси об'єднаних територіальних громад: детермінанти та пріоритети розвитку : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 480 с.
65. Теорія фінансів : підручник / Юхименко П.І. та ін.; за ред. проф. В.М. Федосова, С.І. Юрія. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 576 с.
66. Тулай О.І. Державні фінанси і сталий людський розвиток : концептуальні домінанти та діалектична єдність : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 415 с.
67. Управління державними фінансами: фіскальні правила, ризики, міжнародні стандарти / за ред. Т.І. Єфименко; ДННУ «Акад. фін. управління». Київ, 2019. 496 с.
68. Фінанси : підручник / за ред. І.О. Лютого. Київ : Ліра-К, 2017. 720 с.
69. Фінанси : підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. Київ : Знання, 2008. 611 с.
70. Фінанси. Бюджет. Податки: національна та міжнародна термінологія: У 3-х т. / Ін-т світ. екон. і міжнар. відносин НАНУ, ДННУ «Акад. фін. управління»; за ред. Т.І. Єфименко. Київ, 2010.
71. Фінансова інфраструктура України: стан, проблеми та перспективи розвитку : монографія / В. Опарін та ін.; за заг. ред. В. Опаріна, В. Федосова. Київ : КНЕУ, 2016. 695 с.
72. Фінансові детермінанти економічного зростання регіонів і територіальних громад України в координатах поведінкової економіки : наук.-аналіт доп.; наук. ред. Г.В. Возняк. Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», 2021. 126 с.
73. Чугунов І.Я. Бюджетна стратегія суспільного розвитку. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 532 с.
74. Шаров О.М. Грошова глобалізація. Історіософський трактат з питань геоекономічного поширення грошових відносин. Київ : Парламентське видавництво, 2020. 680 с.

8. Інформаційні ресурси

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Антимонопольний комітет України – <http://www.amc.gov.ua>
2. Державна аудиторська служба України - www.dkrs.gov.ua
3. Державна казначейська служба України – <http://www.treasury.gov.ua>
4. Державна податкова служба України - <https://tax.gov.ua/>
5. Державна служба фінансового моніторингу України - www.sdfm.gov.ua
6. Державна служба статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Кабінет Міністрів України – [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
8. Міністерство економіки України – <http://www.me.gov.ua>
9. Міністерство закордонних справ України – <http://www.mfa.gov.ua>
10. Міністерство фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua>
11. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку України - www.nssmc.gov.ua
12. Національний банк України – [http:// www.nbu.gov.ua](http://www.nbu.gov.ua)
13. Пенсійний фонд України – <http://www.pfu.gov.ua/>
14. Рада національної безпеки і оборони України – [http:// www.rainbow.gov.ua/](http://www.rainbow.gov.ua/)
15. Рахункова палата України – <http://www.ac-rada.gov.ua/>
16. Фонд державного майна України – <http://www.spfu.gov.ua/>

Офіційні сайти міжнародних фінансових організацій:

1. Азіатський банк розвитку — <http://www.adb.org/>
2. Банк міжнародних розрахунків — <http://www.bis.org/>
3. Всесвітня торговельна організація (WTO) — <http://www.wto.org/>
4. Всесвітня туристична організація (WTO) — <http://www.world-tourism.org/>
5. Департамент статистики Організації Об'єднаних Націй — <http://unstats.un.org/>
6. Європейський банк реконструкції і розвитку — <http://www.ebrd.com/>

7. Європейський інвестиційний банк — <http://www.eib.org/>
8. Європейський центральний банк — <http://www.ecb.int/>
9. Зовнішньоторговельна організація Японії (JETRO) — <http://www.jetro.go.jp/>
10. Міжамериканський банк розвитку — <http://www.iadb.org/>
11. Міждержавний статистичний комітет Співдружності Незалежних Держав — <http://www.cisstat.com/>
12. Міжнародна асоціація зі статистики (IAOS) — <http://isi.cbs.nl/>
13. Міжнародна організація праці (ILO) — <http://www.ilo.org/>
14. Міжнародна фінансова корпорація — <http://www.ifc.org/>
15. Міжнародний валютний фонд — <http://www.imf.org/>
16. Міжнародний інститут статистики (ISI) — <http://isi.cbs.nl/>
17. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD) <http://www.oecd.org/>
18. Світовий банк — <http://www.worldbank.org/>
19. Статистичний офіс Європейської співдружності — <http://europa.eu.int/>
20. Центральний Європейський банк — <http://www.ecb.int/>

Офіційні сайти науково-дослідних інститутів і центрів, пошукових систем:

1. База українського законодавства в Інтернет – www.lawukraine.com
2. Інститут глобальних стратегій – www.igls.com.ua
3. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій – www.ier.kiev.ua
4. Інститут світової економіки і міжнародних відносин – www.iweir.org.ua
5. Інформаційний сервер про Україну – www.uazone.net
6. Консорціум економічних досліджень – www.eurasia.org/eerc/kyiv/EERC
7. Український центр економічних і політичних досліджень ім. О.Разумкова – www.ucerps.org

Офіційні сайти наукових і електронних бібліотек в Україні:

1. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича - <http://library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua
3. Національна парламентська бібліотека – www.alpha.rada.kiev.ua

Додатково

(для контролю та самоконтролю роботи студента)

Розподіл балів, які отримують студенти

а) у третьому семестрі:

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)														Кількість балів (залік)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	ІНДЗ-1	T7	T8	T9	T10	T11	T12	ІНДЗ-2		
4	4	4	4	4	5	5	4	4	4	4	4	5	5	40	100

б) у четвертому семестрі:

Поточне тестування та самостійна робота												Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 3						Змістовий модуль 4							
T13	T14	T15	T16	T17	T18	ІНДЗ-1	T19	T20	T21	T22	ІНДЗ-2		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	100

T1, T2 ... T22 – теми змістових модулів.